

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 786
van **JO BROUNS**
datum: 15 juni 2021

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

B-codes - Terugvordering schooltoeslag

In België geldt de leerplicht tot 18 jaar. De regelgeving over de leerplicht voor het secundair onderwijs werd vastgelegd in de Wet betreffende de leerplicht op 29 juni 1983 en de regelgeving voor het basisonderwijs werd vastgelegd in het besluit van de Vlaamse Regering (BVR) betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het basisonderwijs op 12 november 1997.

Scholen moeten de afwezigheden van leerlingen registreren. Dit wordt gecontroleerd door het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI).

Problematische afwezigheden, ook wel onwettige afwezigheden, worden geregistreerd als B-codes. De B staat daarbij voor Begeleiding. Zodra een leerling vijf B-codes heeft, wat neerkomt op vijf halve dagen ongewettigde afwezigheid, dient dit gemeld te worden aan het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB).

Zodra een leerling met een schooltoeslag twee schooljaren op rij 30 of meer B-codes heeft op één schooljaar, wat neerkomt op 30 halve dagen ongewettigde afwezigheid, kan dit leiden tot een terugvordering van de schooltoeslag. Het kan er ook toe leiden dat een aanvraag voor een schooltoelage geweigerd kan worden.

1. Hoeveel leerlingen hebben meer dan 30 B-codes op één schooljaar verzameld? Graag met onderscheid:
 - a) voor de schooljaren 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020 en 2020-2021;
 - b) per provincie;
 - c) per type onderwijs;
 - d) hoeveel van deze leerlingen een schooltoeslag ontvangen.
2. Hoe vaak werd een schooltoeslag teruggevorderd op basis van bovenvermelde aanwezigheid van 30 of meer B-codes? Ook hier graag het onderscheid:
 - a) voor de schooljaren 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020 en 2020-2021;
 - b) per provincie;
 - c) per type onderwijs.

3. Op basis van welke gronden kan men besluiten om toch de schooltoeslag niet terug te vorderen voor leerlingen die meer dan 30 B-codes bezitten?
4. Als een schooltoeslag niet wordt ingetrokken, worden er dan alternatieve maatregelen door AGODI, de CLB's of de scholen getroffen? Zo ja, welke kunnen dat zijn?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 786 van 15 juni 2021

van **JO BROUNS**

1. AGODI raadpleegde de databanken op 30/06/2021 voor wat betreft 2019-2020. Data over vroegere schooljaren leverde AHOVOKS aan. Leerlingen uit type 5 scholen, leerlingen uit het Franstalig taalregime en leerlingen ingeschreven in HBO werden niet opgenomen in de cijfers over de problematische afwezigheden. De cijfers voor dit schooljaar zijn nog niet volledig geverifieerd. Daarom communiceer ik nog niet over het schooljaar 2020-2021.

Vanaf het schooljaar 2019-2020 wordt de schooltoelage niet meer toegekend en betaald door AHOVOKS. De schooltoelage is geïntegreerd in het Groeipakket, de vernieuwde kinderbijslag. Het Agentschap Opgroeien volgt dit nu op. De gegevens vanaf het schooljaar 2019-2020 kunnen niet zomaar worden vergeleken met deze van de voorgaande schooljaren. AHOVOKS' data over de schooltoelage omvatten zowel het gewoon als het buitengewoon onderwijs. Vanaf het schooljaar 2019-2020 zijn de data over de schooltoelage gebaseerd op de AGODI-databanken. Informatie over de schooltoelage is in de AGODI-databanken enkel beschikbaar voor het gewoon onderwijs. Tussen beide reeksen loopt een breuk, waardoor de vergelijkbaarheid tussen beide reeksen niet zomaar kan.

Ter info geef ik nog mee dat cijfermateriaal over problematische afwezigheden met onderverdeling naar het niveau (basis- of secundair onderwijs), maar ook meer gedetailleerd naar gewoon of buitengewoon onderwijs, naar graden en onderwijsvormen en per gemeente is terug te vinden op de [website van AGODI](#).

2. AHOVOKS analyseerde de data. Het betreft de leerlingen in het lager en secundair onderwijs die een schooltoelage hadden ontvangen voor het desbetreffende schooljaar maar die ze moe(s)ten terugbetalen. Omdat, de leerlingen meer dan 30 B-codes verzamelden in het schooljaar waarvoor ze een schooltoelage ontvingen én in het daar voorgaande schooljaar.

Ik verwijs naar de tweede bijlage, eerste tabblad.

Het overzicht van de ongewettigde afwezigheden is pas beschikbaar na het einde van het schooljaar, vanaf het najaar van het jaar waarin het schooljaar eindigt. Voor schooljaar 2020-2021 kunnen we dus nog geen gegevens meegeven.

Gezien de impact van het Groeipakket op het terugdringen van non take up in het kader van de schooltoeslag dankzij de automatische rechtentoekenning en de impact van de hervorming op zich, zijn de cijfers niet vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Ik verwijs naar de tweede bijlage, tweede tabblad

Onderstaand vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger het gevraagde overzicht van het aantal kinderen voor wie een terugvordering wegens te veel ongewettigde afwezigheden werd doorgevoerd, per type onderwijs, opgedeeld naar provincie (terugvorderingen buiten een Vlaamse Provincie werden gegroepeerd)

3. De mogelijkheid bestaat om binnen het Groeipakket terugvorderingen kwijt te schelden. Deze mogelijkheid wordt beschreven in artikel 13 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigten in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid. De goede trouw en financiële situatie van betrokkene bepalen of er kan afgezien worden van een terugvordering.
4. Scholen registreren alle problematische afwezigheden vanaf de eerste halve dag via Discimus in de databanken van AGODI. De school is echter verantwoordelijk voor het opvolgen van de afwezigheden en het begeleiden van de leerlingen zelf. Ze moet hiervoor samenwerken met het CLB dat de nodige expertise heeft om op het vlak van problematische afwezigheden de school te ondersteunen bij haar preventie, begeleiding en remediëring. Ook kan het CLB als draaischijf fungeren naar de welzijnssector toe. Het vlug en strikt opvolgen van afwezigheden is relevant voor het preventief aanpakken van deze problematiek. De school neemt begeleidende maatregelen, ongeacht het aantal halve dagen problematische afwezigheid dat de leerling opbouwt en houdt een dossier bij van de begeleidende maatregelen. Vanaf vijf al dan niet gespreide halve lesdagen problematische afwezigheid per schooljaar signaleert de school dit aan het CLB en vanaf dat moment wordt er samengewerkt met het CLB rond de begeleiding van de leerling.
Bij een schoolverandering in de loop van een schooljaar kan de nieuwe school via Discimus ook nagaan of, en hoeveel halve dagen, deze leerling tot dan toe problematisch afwezig was. Daardoor is de continuïteit in de opvolging van de problematische afwezigheden verzekerd.

Als het een jongere betreft die nog tenminste één schooljaar leerplichtig is, dan kan de school - als ze het opportuun acht - het dossier overmaken aan AGODI. In de praktijk worden er maar weinig dossiers aan AGODI overgemaakt. Vanuit AGODI worden de ouders dan aangeschreven om ze te wijzen op de leerplicht.

Als zich een zeer problematische afwezigheid voordoet in het secundair onderwijs, ondanks alle begeleidingspogingen, of indien de leerling zelfs spoorloos is, dan kan de betrokken school ook steeds beslissen om tot uitschrijving van de leerling over te gaan. Het is immers zinloos om tijd en energie te blijven steken in een zaak die, over relatief langere tijd bekeken, geen kentering ten gunste vertoont. De school, die weliswaar over de beslissingsbevoegdheid beschikt, moet er zorg voor dragen dat hierover duidelijke informatie bij voorkeur in het schoolreglement is opgenomen en dat deze optie slechts in exceptionele gevallen wordt aangegrepen. Als de leerling tijdens het schooljaar alsnog naar school terugkeert, dan schrijft de school de leerling opnieuw in.

BIJLAGEN

1. [Aantal leerlingen die meer dan 30 B-codes verzamelden per schooljaar, opgesplitst per onderwijsniveau, per provincie en volgens het al dan niet ontvangen hebben van een schooltoelage](#)
2. [Terugvordering schooltoelage omwille van 2 jaar op rij problematische afwezigheid, voor het schooljaar 2019-2020](#)